Утвърдил: ……..

Декан

Дата .....

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ “СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ”

Факултет: Славянски филологии

Специалност: *(код и наименование)*

СЛ	И	Ф	0	5	0	1	2	5

УЧЕБНА ПРОГРАМА

И	П	2	2

Дисциплина: **Свободноизбираема дисциплина: Формиране на междукултурна компетентност**

(код и наименование)

Преподавател: гл. ас. д-р Евелина Миланова

Учебна заетост	Форма	Хорариум
Аудиторна заетост	Лекции	30
	Семинарни упражнения	
	Практически упражнения (хоспитиране)	
Обща аудиторна заетост		**30**
Извънаудиторна заетост	Реферат	
	Доклад/Презентация	30
	Научно есе	
	Курсов учебен проект	
	Учебна екскурзия	
	Самостоятелна работа в библиотека или с ресурси	
Обща извънаудиторна заетост		**30**
ОБЩА ЗАЕТОСТ		**60**
Кредити аудиторна заетост		**1**
Кредити извънаудиторна заетост		**1**
ОБЩО ЕКСТ		2

№	Формиране на оценката по дисциплината[1]	% от оценката
1.	Workshops (информационно търсене и колективно обсъждане на доклади и реферати)	
2.	Участие в тематични дискусии в часовете	10%
3.	Демонстрационни занятия	
4.	Посещения на обекти	
5.	Портфолио	
6.	Тестова проверка	
7.	Решаване на казуси	
8.	Текуша самостоятелна работа /контролно	15%
9.		
10.		
11.		
12.	Изпит	75%

Анотация на учебната дисциплина:

Програмата на дисциплината разглежда междукултурната компетентност като една от ключовите компетентности и търси методически решения за нейното формиране и развиване у учениците. Акцент се поставя върху няколко образователни подхода, които биха допринесли в най-голяма степен за усъвършенстване на уменията на младите личности за пълноценно участие в интеркултурен диалог. Особено внимание се обръща на възможностите за взаимодействие между различни учебни дисциплини с цел развиване на междукултурната компетентност. Предлагат се методически решения за прогимназиалния и за двата гимназиални образователни етапа с фокус върху интегративните дейности, осъществявани на занятията по български език.

Предварителни изисквания:

В свободноизбираемата дисциплина могат да се включат студенти от специалността „Български език и литература и история“, 4. курс, редовна форма на обучение.

Очаквани резултати:

[1] В зависимост от спецификата на учебната дисциплина и изискванията на преподавателя е възможно да се добавят необходимите форми, или да се премахнат ненужните.

Познаване същността на понятието за междукултурна компетентност. Осмисляне на междукултурната компетентност като част от ключовите компетентности на личността.

Осмисляне на алгоритми за развиване на междукултурната компетентност на занятията по български език и литература в средното училище. Възможности за междупредметни връзки.

Развиване на умения за създаване и реализиране на методически дейности за усъвършенстване уменията на учениците за участие в интеркултурен диалог (5.-12. клас)

Учебно съдържание

№	Тема:	Хорариум
1.	Теоретични аспекти на проблема за междукултурната компетентност в условията на културното многообразие.	2
2.	Основни принципи на междукултурното взаимодействие.	2
3.	Модели и равнища на междукултурната компетентност.	2
4.	Междукултурната компетентност като понятие в международни оценителски изследвания	2
5.	Междукултурната компетентност като елемент на многоезиковата и на комуникативната компетентност на личността.	3
6.	Прилагане на многоезиковия, интердисциплинарния и компетентностния подход за развиване на междукултурната компетентност	3
7.	Възможности за взаимодействие между езиковите дисциплини в средното училище с цел развиване на междукултурната компетентност на учениците.	2
8.	Интер- и мултикултурен контекст при работа с текстове в обучението по български език.	2
9.	Междукултурната компетентност като елемент от учебното съдържание в учебната документация за средното училище (учебни програми и др.).	3
10.	Разработване на методически модели за интеркултурно обучение на занятията по български език (5.-12. клас).	6

11.	Оценяване на междукултурната компетентност в езиковото обучение.	3

Конспект за изпит

№	Въпрос
1.	Теоретични аспекти на проблема за междукултурната компетентност.
2.	Модели и равнища на междукултурната компетентност. Основни принципи на междукултурното взаимодействие.
3.	Междукултурната компетентност като понятие в международни оценителски изследвания
4.	Междукултурната компетентност като елемент на многоезиковата и на комуникативната компетентност на личността.
5.	Прилагане на многоезиковия, интердисциплинарния и компетентностния подход за развиване на междукултурната компетентност.
6.	Възможности за взаимодействие между езиковите дисциплини в средното училище с цел развиване на междукултурната компетентност на учениците.
7.	Интер- и мултикултурен контекст при работа с текстове в обучението по български език.
8.	Междукултурната компетентност като елемент от учебното съдържание в учебната документация за средното училище (учебни програми и др.).
9.	Методически решения за развиване на междукултурната компетентност на учениците чрез обучението по български език в прогимназиалния образователен етап.
10.	Методически решения за развиване на междукултурната компетентност на учениците чрез обучението по български език в първия гимназиален образователен етап.
11.	Методически решения за развиване на междукултурната компетентност на учениците чрез обучението по български език във втория гимназиален образователен етап.
12.	Оценяване на междукултурната компетентност в езиковото обучение.

Библиография

Основна:

Алексова, К. Социална психология на езика. УИ „Св. Климент Охридски“, С., 2024.

Василева, Д. Гражданска компетентност в дигитална медийна среда чрез обучението по български език. Полис, С., 2025.

Василева, Д. Развиване на когнитивни и метакогнитивни умения за четене в обучението по български език. Авлига, С., 2021.

Димчев, К: От знаниецентристки подход към компетентностен подход на занятията по български език. Електронно списание LiterNet, 30.4.2011, № 4.

Заркова, П. Методически дейности за развиване на интеркултурната комуникативна компетентност на учениците чрез обучението по български език в първия гимназиален етап. – В: сп. „Български език и литература“, кн.1, 2019 г.

Заркова, П. Развиване на умения за участие в интеркултурен диалог чрез обучението по български език. Сиела Норма АД. София, 2019.

Кръстанова, В. Социолингвистичната компетентност на учениците в обучението по български език (5. – 12. клас). Булвест 2000, С., 2003.

Матеева-Байчева, В. Езикови аспекти на споделянето на чуждата култура (съвременна методика и процедури в обучението по български език като чужд). Ерове, С., 2021.

Миланова, Е., Взаимодействие между езиковите дисциплини в средното училище с цел подобряване уменията на учениците за четене, сп. "Български език и литература", кн. 6s, 2023.

Миланова, Е. Развиване на функционалната грамотност на учениците чрез обучението по български език. Сиела Норма АД. София, 2019.

Миланова, Е. Понятието за функционална грамотност в системата от понятия, представящи комуникативната компетентност на личността. – В: сп. „Български език и литература“, кн.6, 2013 г.

Петров, А. Проблеми на комуникативно ориентираното обучение по български език (5. – 12. клас). Булвест 2000, С., 2012.

Петров, А. Ключовата компетентност „Общуване на роден език“ и обучението по български език. – Български език и литература (електронна версия), 2009, №2.

Стракова, Л. Граждански ценности и гражданско образование. УИ „Св. Климент Охридски“, С., 2021.

Тоцева, Я., Нунев, Й. Педагогически взаимодействия в мултикултурна среда. Фабер, В. Търново, 2019.

Чавдарова-Костова, С. Съвременни предизвикателства пред интеркултурното възпитание. Образование, С., 2010.

Bachman, L., Palmer, A. Language Testing in Practice. Oxford Univ. Press, 1996.

Допълнителна:

Андреева, Л. Социално познание и междуличностно взаимодействие. УИ „Св. Климент Охридски“, С., 2007.

Бойкова, Ф. Комуникативни стратегии в обучението по български език. – В: Научни трудове. Филология, т. 52, кн. 1, сб. Б, 2014. УИ „Паисий Хилендарски“.
Дамянова, А. Как българските ученици да постигнат по-убедителни резултати по четивна грамотност. – В: Тематични анализи на резултатите на българските ученици при четене в PISA 2009. ЦКОКУО, С., 2011.
Петров, А. Подобряване на функционалната грамотност на учениците в 5.-12. клас чрез обучението по български език (актуални проблеми и тенденции за развитие). - В: Тематични анализи на резултатите на българските ученици при четене в PISA 2009. ЦКОКО, С., 2011.
Петрова, С., Дамянова, А. Четивната грамотност като предизвикателство към съвременния човек: как да помогнем на учениците да се справят успешно с четенето. ЦКОКУО, С., 2011.

Bachman, L. Fundamental Considerations in Language Testing. Oxford Univ. Press, 1990.
Kramsch, C. Language and Culture. Oxford, Oxford University Press, 1998.
Levine, D., Adelman, M. Beyond Language: cross-cultural communication. Englewood Cliff, NJ, Prentice Hall, 1993.

22.5.2026 г. **Съставил:**
гл. ас. д-р Евелина Миланова

Учебната програма е приета на заседание на ФС на ФСлФ с протокол № 6 / 9.06.2026 г.